

TOELICHTING OP DE
DERDE NOTA VAN WIJZIGINGEN

Nr. 19

De onder de punten A 4 (sub *a*), 6, 7, 8, 10, 11, 14 en 18 en D 2 voorgestelde verandering van de benaming „inrichting voor afwijkende minderjarigen” in „inrichting voor buitengewone behandeling” en de in de punten A 3 en 4 (sub *b* en *c*, C 6, (sub *a*), D 3 en E 2 voorgestelde wijzigingen, die betrekking hebben op het vervallen van de maatregel „terug-gave aan de ouders of voogd” en het mogelijk maken van schuldigverklaring zonder toepassing van straf of maatregel, zijn reeds toegelicht bij de beantwoording van vraagpunt 3, opgenomen in het Verslag van het mondeling overleg van de Commissie voor Justitie met de Minister van Justitie (stuk nr. 16).

De onder punt C 7 voorgestelde invoeging van artikel 503a in het Wetboek van Strafvordering is toegelicht bij de beantwoording van vraagpunt 6, opgenomen in voormeld verslag.

II. Met betrekking tot de overige voorstellen tot wijziging moge het volgende worden opgemerkt:

A-1. De redactie van het artikel is niet helemaal juist. Volgens de letterlijke tekst zou vervolging van een vóór de 12-jarige leeftijd begaan strafbaar feit mogelijk worden na het bereiken van de meerderjarigheid, hetgeen niet de bedoeling is. Op deze oneffenheid werd van verschillende kanten de aandacht gevestigd. De voorgestelde wijziging komt aan het bezwaar tegemoet.

A-2. De onder dit punt voorgestelde wijziging is een gevolg van de op 1 februari 1959 in werking getreden wet van 22 mei 1958, *Stb.* 296, houdende wijziging van de bepalingen betreffende verbeurdverklaring en inbeslagneming en hangt samen met die voorgesteld onder punt A-5.

A-5. Door de toepasselijkverklaring van de artikelen 33*b* en 33*c* van het Wetboek van Strafrecht op 12—18-jarigen (vgl. de nieuw voorgestelde redactie van artikel 77*b*), konden de laatste twee leden van artikel 77*i* vervallen. Daarvoor in de plaats zijn aan het artikel toegevoegd drie nieuwe leden, waarin is geregeld hetgeen voor strafrechtelijk meerderjarigen in artikel 34 is bepaald. Toepasselijkverklaring van dit laatste artikel op strafrechtelijk minderjarigen zou door de daarin voorkomende verwijzing naar de niet toepasselijke artikelen 23 en 25 niet elegant zijn.

A-9. De onder dit punt voorgestelde wijziging is van taalkundige aard.

A-12. Artikel 77*t* geeft de rechter de mogelijkheid de door hem opgelegde straf van plaatsing in een inrichting voor bijzondere tucht, zo de tenuitvoerlegging daarvan zou moeten plaats vinden op een tijdstip waarop de minderjarige de leeftijd van 18 jaren reeds heeft bereikt, te vervangen door een straf voor meerderjarigen. Volgens de letterlijke tekst van het artikel zou die omzetting niet meer mogelijk zijn indien de boven-18-jarige meerderjarig is. Aan dit bezwaar kan tegemoet worden gekomen door in plaats van „minderjarige” te spreken van „veroordeelde”.

A-13. Om dezelfde reden als hierboven onder punt A-12 is aangegeven, wordt voorgesteld ook in artikel 77*u* het woord „minderjarige” te vervangen door „veroordeelde”. Tevens is de redactie van het eerste lid verbeterd.

A-15. In artikel 77*x* wordt gesproken van het „bevel als bedoeld in artikel 77*w*”. In het eerste lid van artikel 77*w* is de voorwaardelijke veroordeling tot een straf geregeld. Volgens het daar bepaalde kan een straf niet alleen geheel maar ook gedeeltelijk voorwaardelijk worden opgelegd. De in artikel 77*x* voorkomende, en van „het” bevel sprekende, verwijzing naar artikel 77*w* is dus niet geheel juist. Het verdient daarom aanbeveling in artikel 77*x*, in plaats van de verwijzing naar artikel 77*w*, de bedoeling (een geheel voorwaardelijk straf) in het artikel zelf vast te leggen.

Ook in artikel 77*l* komt een verwijzing naar artikel 77*w* voor. Hoewel met betrekking tot deze verwijzing geen misverstand mogelijk is, daar maatregelen slechts geheel, en nimmer gedeeltelijk voorwaardelijk kunnen worden opgelegd, is het uit een oogpunt van congruentie beter ook hier de verwijzing naar artikel 77*w* door een omschrijving te vervangen.

A-16. De in artikel 77*aa* voorgestelde wijziging beoogt slechts duidelijk tot uitdrukking te brengen welke instellingen hier zijn bedoeld.

A-17. De onder dit punt voorgestelde wijziging herstelt een fout, die bij de indiening van de tweede nota van wijzigingen is gemaakt. Volgens het oorspronkelijke ontwerp (artikel 77*y*) kon de rechter de in een inrichting voor afwijkende minderjarigen geplaatste voorwaardelijk in vrijheid stellen en die voorwaardelijke invrijheidstelling herroepen.

In het gewijzigd ontwerp van wet is — tengevolge van de regeling van bedoelde plaatsing parallel aan die van de terbeschikkingstelling van de Regering — die mogelijkheid van voorwaardelijke invrijheidstelling vervallen. Verzuimd is echter artikel 77*cc* aan te passen.

B-1. Artikel 33 van het Wetboek van Strafrecht is opnieuw vastgesteld bij de eerdere genoemde wet van 22 mei 1958, *Stb.* 296, waardoor punt 11 van artikel II moet worden gewijzigd.

B-2. Daar artikel 33*bis* bij de wet van 22 mei 1958 reeds is geschrapt, kan punt 12 van artikel II van het ontwerp vervallen.

B-3. De voorgestelde wijziging van artikel 214*bis* houdt verband met het feit, dat artikel 33*a*, waarnaar artikel 214*bis* verwijst, ingevolge artikel 77*b* niet van toepassing is op strafrechtelijk minderjarigen.

C-1. De in artikel 487 van het Wetboek van Strafvordering voorgestelde wijzigingen houden verband met de wet van 22 mei 1958, betreffende de verbeurdverklaring en inbeslagneming. De opsomming van artikelen onderging een kleine wijziging. Die opsomming is tevens aangevuld met enige artikelen (552*a* en 552*d* — 552*g*) van de bij genoemde wet als Titel IX in het vierde boek van het Wetboek van Strafvordering ingevoegde bepalingen omtrent het beklag.

Het toegevoegde tweede lid regelt het afleggen van een verklaring als bedoeld in artikel 118 en het doen van beklag als bedoeld in artikel 552*a* met betrekking tot minderjarigen.

C-2. Volgens de huidige tekst van het ontwerp zou de officier van justitie van beschikkingen van de rechter-commissaris, als hoedanig de kinderrechter optreedt, tot weigering van een

bevel tot bewaring of instelling van een gerechtelijk vooronderzoek, in beroep moeten komen bij de, uit diezelfde kinderrechtter bestaande, raadkamer van de rechtbank. Dit wordt niet juist geacht. De voorgestelde wijziging schrijft in dat geval beroep op de meervoudige raadkamer voor.

C-3. Artikel 496*e* bepaalt dat opnemings in een observatiehuis geschiedt voor een door de kinderrechtter te bepalen termijn van ten hoogste zes weken. De kinderrechtter kan die termijn tweemaal met ten hoogste zes weken verlengen. In de praktijk is gebleken, dat een termijn van zes weken voor observatie in vele gevallen te kort is. Voorgesteld wordt daarom de eerste opnemings voor ten hoogste drie maanden mogelijk te maken, een termijn, die ook in artikel 372*a* van het Burgerlijk Wetboek wordt genoemd. De totaaltermijn ware dan te stellen op vijf maanden in plaats van drie maal zes weken, waardoor tevens een betere aansluiting wordt verkregen aan de in de artikelen 372*a* van het Burgerlijk Wetboek en 7 en 16 (17 nieuw) van het ontwerp voor een nieuwe Kinderbeginselenwet genoemde termijn.

Het systeem van het ontwerp: een eerste opnemings en ten hoogste twee verlengingen ware te handhaven. Door de eerste termijn op drie en de totaaltermijn op vijf maanden te stellen, kunnen de verlengingen voor ten hoogste een maand worden vervolgen.

C-4. In de Memorie van Toelichting op het ontwerp is opgemerkt, dat het in kinderzaken van het grootste belang is, dat de kinderrechtter c.q. de meervoudige kamer, de minderjarige zelf kan waarnemen en horen. Op grond van dit uitgangspunt schrijft artikel 500*h* de rechtter voor het onderzoek ter terechtzitting tegen de van misdrijf verdachte uit te stellen en de medebrenging van de verdachte te bevelen. Er zijn evenwel gevallen denkbaar, dat medebrenging van de verdachte niet mogelijk is, bijv. wanneer hij zwerfende is. De

redactie van het tweede lid wordt te stringent geacht, nu ook de last tot medebrenging moet worden gegeven in minder ernstige zaken. De voorgestelde wijziging beoogt de rechtter de bevoegdheid te geven — doch slechts op grond van bijzondere omstandigheden — een bevel tot medebrenging achterwege te laten. De redactie van het derde lid is bij deze wijziging aangepast.

C-5. De onder dit punt voorgestelde wijziging is noodzakelijk geworden, omdat ingevolge de wet van 22 mei 1958, betreffende verbeurdverklaring en inbeslagneming, het bepaalde in artikel 398, eerste lid, sub 8, is vervallen.

C-6 (sub *b*). De onder dit punt voorgestelde wijziging houdt verband met de op 1 mei 1959 in werking getreden wijzigingen in het Wetboek van Strafvordering ingevolge de wet van 9 januari 1958, *Stb.* 7. Krachtens het bepaalde in artikel 386, lid 4, moet de oproeping voldoen aan de eisen in artikel 261, eerste lid, betreffende de dagvaardiging gesteld; er *kan* ook met een korte aanduiding van het feit worden volstaan. De in artikel 502 voorgestelde uitdrukking „het in de oproeping ten laste gelegde feit” beoogt beide mogelijkheden te omvatten.

D-1. Volgens de huidige redactie van artikel 14*a* is schorsing van de vervolging niet voorgeschreven indien een verzoek of vordering tot ontzetting van de derde voogd aanhangig is. Zulks wordt niet juist geacht. Daarom wordt een aanvulling van het artikel voorgesteld.

E-1. Door de invoeging van een nieuw punt in artikel V na punt 1, behoort de nummering van de punten van dit artikel te worden herzien.

E-3. Deze wijziging herstelt een drukfout. De aanduiding „Artikel 58*a*” behoort na de dubbele punt te worden vermeld.